

AGROERDÉSZETI RENDSZER: MAGAS TERMÉSZETI ÉS KULTURÁLIS ÉRTÉKŰ LEGELTETETT FÁS RENDSZER



Alapítás éve	1998
Specializáció	Szarvasmarha- és juhtenyésztés
Gazdaság területe	450 ha
Foglalkoztatottak száma	2
Agroerdészeti módszerek bevezetése	2008
Helyszín	Šuja (Žilina járás)
Weboldal	-

Tibor Papšo ökofarmja a festői Rajecká-völgyben található, és szarvasmarha-, juh-, valamint kisebb léptékben ló- és sertésenyésztéssel foglalkozik. Ezen kívül a méhészet iránt is érdeklődést mutat. Tibor mezőgazdasági végzettséggel rendelkezik, ezért természetes módon érdeklődi őt a természet és az ökológia. Állatkerti technikusként kezdett dolgozni, de nem tudott azonosulni az ipari állattartással, ezért úgy döntött, hogy ökológiai gazdálkodásba kezd. Nemrégiben tucatnyi szoliter fát ültetett földjén régi és tájjellegű gyümölcsfajtákból.

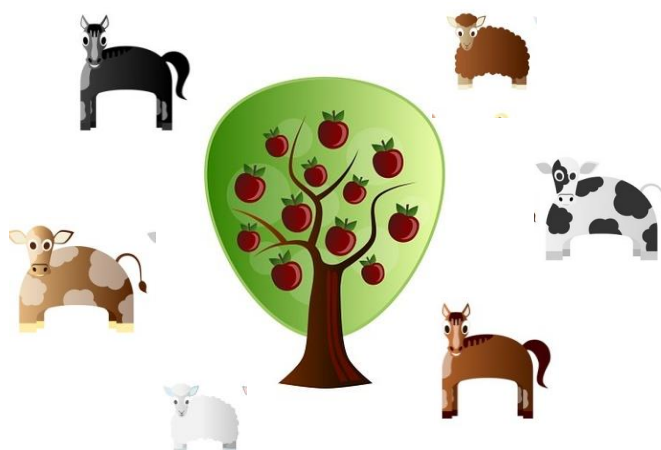


Tibor Papšo kevésbé termékeny, spontán beerdősült legelőkön és réteken kezdte el a gazdálkodást. Mivel földjei viszonylag lejtősek, a talaj vízvisszatartása érdekében a határok mentén és a meredek szakaszokon meghagyta a beerdősült részeket.

Tibor fokozatosan megtisztította a spontán beerdősült földeket, és legelővé alakította őket, de szándékosan meghagyott olyan értékes fafajokat a területen, mint a hárs, kőris, juhar és som. Ezen fajok egy részét aktívan is ültette. Lépésről lépésre elkezdett gyümölcsfákat ültetni a tehének és juhok által rendszeresen látogatott legelőire. Az egész farm regisztrált ökológiai gazdálkodást folytat. Mivel Tibor a természetvédelem és a víz tájban való visszatartásának elkötelezett híve, elkezdte rendbehozni a legelőin található forrásokat és itatóhelyeket. Jelenleg mintegy 450 ha területen gazdálkodik, melyek nagy része állandó gyepekkel (fás legelő).



- Az agroerdészeti beavatkozások végrehajtása után a legelőterület megnövekedett és minősége is javult, emellett nőtt a táj esztétikai értéke és javult a terület vízgazdálkodása.
- A faültetéssel félárnyékos területek jöttek létre, ahol a jászágók pihenhettek.



Tibor egy természetközeli, hagyományos típusú agroerdészeti rendszert működtet, mivel a természeti viszonyok maguk határozzák meg az ilyen típusú gazdálkodást ezen a területen. Ez tehát visszatérés a heglábak eredeti gazdálkodásához, melynek középpontjában a marha- és juhtenyésztés áll. Ez a gazdálkodás ideális a felhagyott rétekhez és legelőkhöz, amelyek gyakran spontán módon beerdősültek. Az agroerdészeti rendszerhez vagy a gépesítéshez Tibor nem kapott támogatást.

A Tiboréhoz hasonló gazdaság kialakításához szükség van alapvető botanikai és növénybiológiai ismeretekre, biztos tudásra az állandó gyepek kezelésével kapcsolatban, valamint gyümölcsstermesztési és állattenyésztési ismeretekre. Gazdálkodóként nagyra értékelné a gyümölcsfák metszésével, a juhászkutyákkal, a juhokkal és a szabadtartás során az állatok védelmét szolgáló eszközökkel kapcsolatos oktatást.

AZ AGROERDÉSZETI RENDSZER KIALAKÍTÁSÁRA ALKALMAZOTT MÓDSZEREK

A spontán beerdősült terület megtisztításához egy aprítógépet használtak. A legelőn az ígéretes fák egy részét meghagyták, és további kb. 150 faegyedet is ültettek. Az ültetéshez régi és tájjellegű alma- és körtefajtákat, valamint cseresznyét és háziberkenyét használtak.



VESZÉLYEK/PROBLÉMÁK

- Tibor szerint a legnagyobb veszélyt a rosszul kidolgozott törvények, a rendezetlen tulajdonjog, a természettel és a tájmegőrzéssel kapcsolatos homályos törvények jelentik.
- **Az aszály és a túltartott vadállomány nehezíti a gazdálkodást a heglábak területén.**
- Az igazi kihívás szerinte, hogy elérjünk egy emberi beavatkozást nem igénylő egyensúlyi állapotot.

Tibor saját döntése szerint fenntartható gazdálkodást végez egy olyan vidéken, ahol a legeltetésnek nagy hagyományai vannak.

Gazdasága jó példája a szelíd és természetbarát gazdálkodásnak, melynek segítségével értékes és színes táj alakítható ki, és amely agroerdészeti megközelítésével hozzájárul egy esztétikus, egészséges és funkcionális tájszerkezet létrejöttéhez. Azt is bizonyítja, hogy az ilyen gazdálkodás ökológiai és gazdasági szempontból is hatékony lehet, és viszonylag nagy földterületeken is alkalmazható.



JÖVŐBENI TERVEK

Tibor terve a jövőre nézve hosszútávú, fenntartható gazdálkodás folytatása a spontán beerdősüléssel degradálódott legelőkön.

ZÁRÓ AJÁNLÁS

Tibor végül hozzáteszi:

„Igyekszem jó és kipróbált módszereket alkalmazni, és nem szeretnék túl sok változtatást, mivel az általában nem vezet jóra.”

KULCSSZAVAK

agroerdészeti rendszer, spontán beerdősülés, régi és tájjellegű fajták, ökológiai gazdálkodás



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

